

Oblast 41a

Popis trasy č. 41a Doprava bus a pěšky

Dolní Dvůr → V končinách → Vrchlabí

Z Dolního Dvora po staré cestě do Vrchlabí. Vycházku začneme v Dolním Dvoře na náměstí odtud vede značená cesta na Zimní stráň domáckými zvanou Vinterlait. U Kříže na Dolním D. se připojíme další značenou cestu z Hor. Vrchlabí vedoucí pastvinami do Vrchlabí. Cesta nabízí pěkné přírodní scenérie s pozadím vrcholů Krkonoš.

Dolní Dvůr	Okres Trutnov	PSC 543 42
výměra ha: 1531	obyvatel: 243	německý název: Niederhof
		Nadm. výška: 550
<p>Dolní Dvůr je malá obec hojně turisticky a rekreačně navštěvovaná. Leží 5km od Vrchlabí. V minulosti tu stávaly hamry, pily, papírny a několikapatrové textilky. Nejvíce zde žilo 1301 převážně německých obyvatel. V roce 1601 byl pořízen soupis majitelů domů a pozemků majitele obce. K této události se váže vznik obce Dolní Dvůr – tehdy Niederhof. Tento název nesla obec do roku 1946. Dvě kladiva ve znaku obce z roku 1601 vyjadřují, že hlavní obživou obyvatel zde byla těžba rud, jako v mnoha jiných obcích té doby v Krkonoších. V roce 1602 byla založena první pozemková kniha. Po bitvě na Bílé hoře koncem roku 1624 připadla obec Albrechtovi z Valdštejna, vévodovi z Frýdlantu. Posledními majiteli byli Černinové, kteří roku 1919 prodali obec nové Československé republice za 4.500.000K. Na kostelním nároží byla roku 1995 zavěšena zvonkohra dílny paní Ditrichové z Brodku u Přerova Zvonkohra hraje denně 3 melodie, různé dle ročního období, 10 a v 17 hodin, v sobotu a v neděli ještě ve 12 hodin.</p>		
kříž kovový	D_Dvůr01	
Dolní Dvůr – litinový bílý kříž na kamenném podstavci . Je po levé straně ve směru do středu obce u České chalupy.		
kostel	D_Dvůr02	N:50°39'8.68",E:15°39'20.702"
Dolní Dvůr - kostel sv. Josefa – klasicistní z r. 1803 – 1806, obnovený v r. 1926. S malou bedněnou vížkou nad průčelním štítem. Zařízení pseudorománské - hlavní oltář a původní klasicistní - dva boční oltáře panelové s původními obrazy, kazatelna a drobné sošky sv. Kateřiny a Barbory. Na jižním nároží novodobá zvonkohra od paní Tomáškové - Ditrichové, vysvěcena r.1995. Při zdi kostela sochy sv. Josefa a sv. Jana Nepomuckého z r. 1822. Socha Janova byla vztyčena v 90 letech min st.. Před tím ležela 30 v křoví za kostelem. Kolem kostela býval hřbitov.		
přírod. a tech. zajímavosti	D_Dvůr03	
Dolní Dvůr – obecní znak Dolního Dvora.První zmínka o obci 1539.		
socha kamenná	D_Dvůr04	
Dolní Dvůr – menší sousoší Boží trojice s reliéfem P.Marie na podstavci , při hl. silnici.		
socha kamenná	D_Dvůr05	N:50°39'23.93",E:15°38'48.599"
Dolní Dvůr – U čp. 170(na Strážné) socha P.Marie královny z r.1882. Sochu zhotovil syn prvního majitele domu a sousedního hostince p.Gal. V podstavci sochy po stranách reliéfy Ježíš v zahradě Gecemanské dostává napít od anděla a reliéf Ježíš vzkříšený s praporem.Text: Maria o himelskonigin Zu Dir senftem wir Mit Thronen Deine Kinder Undrufen alle auf zu Dir Verschmähte nicht uns Sünder. Na okolních sloupcích bývali andělci nyní jsou schované před zloději.		
kaplička-výklenek,ochranná kaple	D_Dvůr07	N:50°39'7.473",E:15°39'19.438"
Dolní Dvůr – kaplička na náměstí opravená v r.2001 uvnitř obraz Anděla ochránce města od Jarmily Havlíkové – Fenolové z r.2001.		
socha kamenná	D_DvůrLuisU01	N:50°39'34.42",E:15°38'10.314"
Dolní Dvůr – Luisino Údolí 100m za odbočkou na Luisino Údolí před čp.45 vpravo menší pískovcový sloupový pomníček Boží Trojice bez textu. Podle podobného nedaleko vznikl zřejmě koncem 19.st. Pomníček je po opravě kdy byl nadvakrát přeražen koulející se kládou.		
socha kamenná	D_DvůrLuisU02	N:50°39'39.083",E:15°38'7.22"
Dolní Dvůr – Luisino Údolí za odbočkou na Luisino Údolí po 200m vlevo před čp.124 chalupa z r.1783 pomníček Boží Trojice podle majitele z r. 1883 tento je barevně natřený. Kdysi byl na pomníčku text. Ze vzpomínek usedlíků na dobu okupace pohraničí: V nedaleké chalupě bydlel krajský šéf ordnerů, který zde vytvořil svoji jednotku. Jedinými Čechy v Luisině Údolí byla rodina Hajného žijící v sousední hájovně. V noci ordneři na hájovně zatloukli okna a dveře a hájovnu podpálili. Naštěstí hájenka stála ve stráni a měla podzemní chodbu do nedalekého sklípku. O tom ordneři nevěděli a touto chodbou se rodina hajného dostala z ohrožení. V obci se střílelo ještě v r.1946, avšak to zase při odsunu Němců.		

kříž kovový	D_DvůrVrch01	
Dolní Dvůr - kříž při cestě před chalupou na Vinterlaitu. Trasa: Dolní Dvůr kopec Zimní stráň (Vinterlait) a přes pastviny na Vrchlabí kdysi se této cestě říkalo křížová. Bylo na ní 5křížků a dvě kapličky. Nalezené památky: nalomený kovový kříž při cestě před chalupou na Vinterlaitu, kamenný podstavec křížku zvaného Kříž nad Dolním Dvorem, povalený podstavec v pastvinách, podstavec na mezi před lesíkem a za ním je po 200m opravená kaplička. Další objekty z mapy nebyly zjištěny. Žádné texty na pomníčcích se nezachovaly, nebo možná byly u ležících kamenů obrácené k zemi.		
podstavec	D_DvůrVrch02	N:50°38'41.19",E:15°39'15.61"
Kříž nad Dolním Dvorem. Trasa: Dolní Dvůr kopec Zimní stráň (Vinterlait) a přes pastviny na Vrchlabí kdysi se této cestě říkalo křížová.		
svržený-spadlý obj.	D_DvůrVrch04	N:50°38'28.547",E:15°38'20.244"
Dolní Dvůr - povalený podstavec v pastvinách. Trasa: Dolní Dvůr kopec Zimní stráň (Vinterlait) a přes pastviny na Vrchlabí kdysi se této cestě říkalo křížová.		
podstavec	D_DvůrVrch05	N:50°38'32.828",E:15°38'42.297"
Podstavec na mezi před lesíkem. Trasa: Dolní Dvůr kopec Zimní stráň (Vinterlait) a přes pastviny na Vrchlabí kdysi se této cestě říkalo křížová.		
kaplička-výklenek,ochranná kaple	D_DvůrVrch06	N:50°38'33.289",E:15°38'29.269"
Dolní Dvůr - kaplička. Trasa: Dolní Dvůr kopec Zimní stráň (Vinterlait) a přes pastviny na Vrchlabí kdysi se této cestě říkalo křížová.		
pomník-památník	H1HanapetP01	
Dolní Dvůr - Hanapetrovy paseky v lese je mohyla. Připomíná setkání lesních českého polesí.		
kříž kovový	H1HanapetP02	N:50°40'31.489",E:15°39'22.034"
Dolní Dvůr - Hanapetrovy paseky na pasece asi 20m pod cestníkem je křížek. Text ANNO + 2003. Je to vzpomínka na oběti násilí, které se událo na konci války dne 9.května 1945. V ten den zde na horských pasekách byli zavražděni členové rodiny Beránkovi v žijící v nedaleké chalupě. Předpokládá se, že vraždu spáchali nacisté, kteří přehali ze svého výcvikového střediska na Výrovce a hledali civilní oděvy. Kříž zhotovil Alfred Puchem. Nedaleko je místo zvané Ukřížování, stojící zde od roku 1868, zde údajně had uštkl malé děvčátko.		
kříž kovový	H1Hřiběcí01	N:50°40'39.873",E:15°37'42.233"
Hřiběcí Boudy křížek z roku 1875.		
rozhledna, výhled	H1LomSpojVěž01	N:50°40'39.949",E:15°37'15.993"
Dolní Dvůr – Rybniční Domky V ostré levotočivé zatáčce na Strážné nepokračuje se nezatočí pokračuje se dále. Zde je osada Rybniční Domky a nad ní Hřiběcí Boudy mezi nimi již neužívaný mramorový lom. Za II. světové války vněm pracovali spojenečtí zajatci. Letos v roce 2003 byl na cestě k lomu vlevo pře mostem postaven menší pomníček s pamětní deskou.		
rozhledna, výhled	H1Př_Renerovky01	
Chaty na předních Renerovkách.		
kříž dřevěný	H1ŠvedKříž01	N:50°41'4.499",E:15°37'50.358"
Dolní Dvůr - Studánka u Švédského kříže kde podle pověsti odpočíval král Gustav Adolf r.1646. Horská stezka známá již z 10.století.		
rozhledna, výhled	H1U_01Freis_bud	N:50°41'57.795",E:15°39'11.616"
Na zadních Renerovkách odbočit na Freisovy boudy potom s nám naskytne nový pohled západních Krkonoš.		
rozhledna, výhled	H1Z_Rener01	N:50°42'4.238",E:15°40'2.887"
Návrší Zadní Renerovky		
kříž kovový	H1Z_Rener02	N:50°41'52.508",E:15°39'36.367"
Zadní Renerovky 30m vlevo od cestníku křížek z roku 1864. Kříž při cestě z Předních Renerovek po otevření pohledu na Zadní Renerovky po 200m.		
pomník-památník	H1Z_Rener03	N:50°41'50.555",E:15°39'55.149"
Zadní Renerovky v pasece, při cestě k dolní boudě Spořitelny je Zinneckerův pomníček. Bez data.		

V letech 1241 - 1270 vzniklo na horním toku Labe vrchlabské proboštství. První písemný doklad o osadě "Wrchlab" je z roku 1359. Kraj byl bohatý na železné rudy a drahé kameny. Většinu obyvatelstva tvořily rodiny horníků a slévačů pracujících na těžbě a zpracování rud. Velký rozmach nastal za Kryštofa Gendorfa z Gendorfu. Jako nejvyšší horní hejtmán Království českého, původem ze Štýrska získal v letech 1520 - 23 kutací právo téměř na celé Krkonoše a roku 1533 osadu Wrchlab koupil. Téhož roku bylo Vrchlábí povýšeno na město. Nový držitel dal městu jméno Hohenelbe. V letech 1546 - 48 dal vystavět renesanční zámek poblíž staré zemanské tvrze, ze kterého se dodnes zachovalo obvodové zdivo a čtyři osmiboké věže. Roku 1624 koupil Vrchlábí Albrecht z Valdštejna. V roce 1635 získal panství Jan Rudolf Morzin, roku 1882 jej získal rod Černínů. Během 18. století zanikaly hutě a železárny na vrchlabsku. V roce 1770 byla ve Vrchlábí zřízena první tkalcovská škola ve střední Evropě. V 19. století domácí tkalce vytlačily nové textilní továrny. Mezi nejznámější továrny, které zde do současnosti vyrostly náleží pobočka automobilky Škoda. V létě roku 1897 obrovská povodeň na Labi poničila město. V září roku 1938 až 1945 patřilo Vrchlábí do postoupené části pohraničí Německu.

zámek

Vrchlabský - renesanční zámek nechal v letech 1546 - 48 vystavět majitel Vrchlabského panství Kryštof Gendorf z Gendorfu poblíž staré zemanské tvrze. Z původního zámku se dodnes zachovalo obvodové zdivo a čtyři osmiboké věže. Zámek slouží i v současnosti jako reprezentační jako správní budova

klášter

X: 50° 37' 43.36"

Vrchlábí klášter z let 1704-25 obepíná kostel svatého Augustina. Stavbu kláštera započal majitel panství Maxmilián Morzin. Po něm pokračoval jeho bratr Václav. Klášter v barokním stylu s prvky klasicismu vznikl podle projektu rakouského stavitele Matyáše Auera.

V klášter využívá Krkonošského muzea pro přírodovědnou a historickou expozici. Kostel kláštera je využíván ke koncertům.

kaplička-výklenek,ochranná kaple

Vrchlábí_Hořejší01

N:50°39'24.047", E:15°36'7.866"

Vrchlábí - stranou silnice ke Špindlu za hotelem Albis je nově obnovená kaplička se soškou P.Marie.

kostel

Vrchlábí01

X: 50° 37' 46.58"

Vrchlábí - děkanský pseudogotický kostel svatého Vavřince jáhna a mučedníka byl vystavěn roku 1889 stavitelem Eduard Zirm podle projektu Stephana Tragla na místě gotického, jednolodního kostela ze 14. století. Trojlodní prostora je dlouhá 30 m a široká 18 m. Na západní straně nad vchodem je k ní připojena 60 metrů vysoká štíhlá věž. Na východní straně doplňuje půdorys chrámu do tvaru kříže příčná loď s presbytářem a s přístavbou sakristie a hraběcí oratoří.

Hlavní oltář tvoří socha Boha Otce s anděly a socha Ježíše Krista. Krásná, barevně malovaná okna pocházejí z dílny firmy Geylings z Vídně. Křížová cesta v trojlodi je cenná řezbářská práce firmy Stupflesser ze St. Ulrich v rakouských Tyrolech. Varhany s bohatě zdobenou skříní z dubového dřeva, dílo bratří Riegrů z roku 1889, mají 22 rejstříků a 2 manuály. Ze starého kostela byly přeneseny do interiéru nového kostela předměty, které patří mezi nejstarší kulturně historické památky města. Jedná se o oltářní obrazy sv. Anny a sv. Vavřince. Obraz sv. Vavřince, pocházející z roku 1877 je dílem pražského malíře Viléma Kandlera a v původním kostele byl umístěn na hlavním oltáři. Za nejvýznamnější předmět je pokládána měděná křtitelnice s nápisem „Wer glaubt und getauft ist, wird seelich" (Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen) a letopočtem 1566.

kostel

Vrchlábí02

Vrchlábí kostel svatého Augustina je barokní stavba obestavěná budovami kláštera z let 1704-25. Stavbu kláštera započal majitel panství Maxmilián Morzin. Po něm pokračoval jeho bratr Václav. Klášter v barokním stylu s prvky klasicismu vznikl podle projektu rakouského stavitele Matyáše Auera.

Klášteří kostel vysvětil královéhradecký biskup Mauricius Adolf Karel z Pharsalu až 27.zář. 1733. Hlavním oltář ve stylu rokoka s bohatou řezbou je 19 metrů vysoký, jeho obraz sv. Augustina je od pražského malíře France Dalligera. Sedm postranních oltářů vzniklo v letech 1726 – 1736. Nejhodnotnější dílo představuje oltář sv. Kříže na pravé straně presbytáře, snad práce Jiřího Františka Pacáka. Varhany byly postavené v roce 1895 firmou Rieger z Krnova. Lavice jsou zdobené vyřezávanými ornamenty. Stropní malby zobrazující scény ze života sv. Augustina vytvořili vrchlabští umělci Ignác a Gottfried Tauchmannovi. Freska v největším klenebním poli nad hlavním oltářem nazývaná Oslavou církve zachycuje 142 postav a mezi nimi i české zemské světce. Klášteří kostel s nádhernou akustikou využívají hudebníci a pořádají e zde koncerty.

Klášter využívá Krkonošského muzea pro přírodovědnou a historickou expozici.

klášter

Vrchlábí03

Vrchlábí - Augustiniánský klášter. Stavbu zahájil roku 1704 Maxmilián Morzin, pokračoval Václav Morzim a Adam Auer. Vysvěcen byl v roce 1733. Od roku 1940 slouží Krkonošskému muzeu.

kaple

Vrchlábí04

Vrchlábí - Morzinsko Černínská kaple. Novogotická kaple s hrobkou byla postavena v letech 1887-1890 podle projektu Stephana Tragla. Hrobka leží západně od zámeckého parku. Interiér kaple zdobí novogotický oltář s pietou.

Kaple slouží jako modlitebna církve husitské.

přírod. a tech. zajímavosti

Vrchlábí06

Vrchlábí - budova děkanství je barokní z let 1793-4.

podstavec	Vrchlabí07	Vrchlabí - podstavec tzv. žlutého kříže. Přímou silnicí od kláštera 300m do kopce na mezi u křižovatky je zbytek žlutého postavce bez textu.
kaplička-výklenek,ochranná kaple	Vrchlabí08	Vrchlabí - barokní kaplička. Vedle roubeného domu u parkoviště bývalé Tesly stojí menší barokní kaplička. Naposledy byla opravená počátkem 60 let min století. Každou zimu je ohrožovaná sněhovými pluhy projíždějícími úzkou cestu a narušujícími její opěrnou zídku.
kříž kovový	Vrchlabí09	Vrchlabí - při silnici proti podniku Mileta je na podstavci prostý kovový kříž. Text je již zcela nečitelný.
pomník-památník	Vrchlabí10	Vrchlabí - na odbočce k bývalé Tesle je pomník na paměť osvobození Krkonoš 1945.
socha kamenná	Vrchlabí13	Vrchlabí - sousoší sv. Anny Samětřetí (u děkanství - Ježíš chlapec, P.Maria. sv. Anna)
sloup kamenný	Vrchlabí14	Vrchlabí - morový Anenský sloup u kostela. Pochází z r. 1896 a je kopií původního sloupu z roku 1696, kdy ho nechali postavit majitelé vrchlabského panství za ochranu při morové nákaze. Autorem morového sloupu byl vrchlabský sochař Kristián Puntschuh, kovové doplňky pocházely z dílny místního zámečnicka Zikmunda Bandta. Původně stál sloup v blízkosti hlavní ulice a jej obklopovaly jej další čtyři sochy již značně poškozené. Na vrcholu nového sloupu byla ponechána kopie sochy P. Marie s dvanácti hvězdami kolem hlavy. U nohou je had. Z předu pod erby je text: Ex Vofo. Níže rok 1696 a vzadu 1896.
socha kamenná	Vrchlabí15	Vrchlabí - Jan Nepomucký na mostě přes Labe r. 1709.
kříž kamenný	Vrchlabí16	Vrchlabí - kříž v Tiché uličce u čp. 173 restaurovaný v r.2001 s textem : "Restaurován za přispění patronátního města Trouvillesurmer. Necht' tento kříž připomíná přátelství mezi oběma našimi městy. Zář 2001."
kaple	Vrchlabí17	Vrchlabí - Hrobka Familie Jerie na městském hřbitově za klášterním kostelem. Hrobka je kulturní památkou.
kaplička-výklenek,ochranná kaple	Vrchlabí18	Vrchlabí - malá kaple na SZ města J od penzionu Imlauf. Má nové krovy a provizorní lepenkovou střechu, zepředu pod střechou dozděna - chybí vyzdít asi 25 cm trojúhelníkového štítu nade dveřmi, fasáda zničena, bez dveří, prázdná.
kaplička-výklenek,ochranná kaple	Vrchlabí19	Vrchlabí - čtvercová kaple v ulici Kalvárie JV od kostela. Střecha napůl zborcená - pravá část prakticky chybí, obvodové zdivo (cca 2,2 x 2,2 m) zůstalo do původní výše, ale pravá stěna uprostřed snížena o cca 1,2 m, vpředu nade dveřmi zdivo prolomeno a chybí trojúhelníkový štít nade dveřmi, fasáda zničena, bez dveří, uvnitř nepořádek; stojí u domu čp. 453; S odtud v ulici Pod parkem zůstaly 4 malé kamenné kapličky křížové cesty.
kaplička-výklenek,ochranná kaple	Vrchlabí20	Vrchlabí - střední kaplička S od kostela. Je při staré hlavní silnici u domu č. 496; střecha zčásti bez plechu - teče na dřevo, zbytek plechu rezavý, omítka trochu poškozena, natřít, bez dveří, prázdná; stojí: při cestě od kostela při hlavní k stojí po pravé straně silnice, kousek dál jsou po pravé straně 2 skupiny garáží.
kaplička-výklenek,ochranná kaple	Vrchlabí21	Vrchlabí – kaplička Sv. Anny střední velikosti na SZ města při bývalé promenádní cestě podél Labe. Kaplička byla postavena roku 1832 a je zasvěcena svaté Anně, ochránkyni a patronce města Vrchlabí. Podnětem ke stavbě kapličky byl s největší pravděpodobností pramen čisté, pitné vody, pro niž si vrchlabští občané chodili v době epidemie cholery v létě 1832. Od padesátých let minulého století kaplička chátrala, až z ní zbyla pouze štítová zeď. O znovuoobnovu kapličky se zasloužilo občanské sdružení Zdravé Krkonoše v letech 2003 – 2004, včetně svedení pramene vody ze straně Stavidlového vrchu do studánky uvnitř kapličky. Výzdobu interiéru s tématem „Sv. Anna Samotřetí“ navrhla výtvarnice Květa Krhánková. S týmem restaurátorů ji také realizovala šablonovou malbou ve stylu Beuronské umělecké školy z přelomu 19. a 20. století (v Čechách např. v Emauzích či v klášteře sv. Gabriela na Smíchově) s prvky symbolismu a dekorativismu inspirovanými starým Egyptem. Kaplička sv. Anny spolu s pramenem byla slavnostně vysvěcena v červenci 2004. Kolem kapličky vede stará promenádní cesta, která zkracuje vzdálenost mezi Vrchlabím a Hořejším Vrchlabím.

zaniklé objekty

Vrchlabí22

Vrchlabí - kaplička při modré značce. Zůstalo jen obvodové zdivo (cca 1 x 1 m) do výše - levá stěna cca 0,6 m, zadní a pravá stěna cca 0,4 m, hodně zasypáno troskami, hodně zarostlé v křoví; stojí mezi 2 vysokými stromy v místě, kde modrá značka vchází na nově zalesněnou louku.

kaplička-výklenek,ochranná kaple

VrchlabLetiště01

Vrchlabí - za letištěm po 300m vpravo směr Vrchlabí je polní cesta na které v místě U finančníka je nově opravená kaplička uvnitř s novou dřevořezbou Boží Trojice. Nad vstupem je uveden latinský letopočet MDCCCXX a slabě čitelné F.T.

podstavec

VrchlabLetiště02

Vrchlabí - po cestě kolem kapličky u letiště asi 300m dojdeme ke křížení polních asfaltových cest. Zde je v mezi podstavec křížku velmi silně potlučený.

kaplička-výklenek,ochranná kaple

Žalý01

Vrchlabí - kaplička sv.Anny a 14 sv. pomocníků na Kněžickém vrchu byla postavena před rokem 1754 na ochranu Vrchlabí před velkými pohromami a jako ochranná kaplička zbloudilých a před nepříznivým povětrím, sloužily se zde i bohoslužby. Kaplička byla obnovena z ruin díky široké, podpoře v letech 1997-8. Uvnitř kapličky kopie původního oltáře , nad vstupem je deska připomínající několik návštěv Vrchlabska císařem Josefem II.

rozhledna, výhled

Žalý01_Vrchl

Vrchlabí - pohled z Žalého na Vrchlabí.

kaplička-výklenek,ochranná kaple

Žalý02

Vrchlabí - kaplička pod Žalým - střecha bez krytiny - jen poškozené desky, omítka silně poškozena, natřít, je vychýlena doprava dozadu vedle rostoucím jasanem.

rozhledna, výhled

Žalý03

Vrchlabí-Žalý, nejstarší krkonošská rozhledna je na vrcholů Předního Žalý. Zděnou věž nechal zbudovat hradě Harach roku 1892 ta nahradila prvu dřevěnou i pozdější železnou rozhlednu. V roce 2011 byla zahájena její rekonstrukce. Pod ní se nachází restaurace obnovená roku 2009.

pomník-památník

Žalý04

Vrchlabí-Žalý, na turistické cestě poblíž rozhledny na Předním Žalý stojí cca 1m vysoký jednoduchý pomníček připomínající mezinárodní setkání anti-fašistů před II. světovou válkou.

- - - *Konec sestavy* - - -